

De sancto odulpho confessore.

A Emporibus lodoruisci p̄fissimi augusti erat q̄d a zvir venerabilē ex nobili p̄sapia francorum oriundus nomine bog vis. de q̄ deo predestinante p̄cre atus ē fili⁹ noīe odulphus. q̄ in or cū sacra baptismatis vnda renasci ē. celesti rōre diuinitus irrigat⁹. ab lactat⁹ autē ilico sacre eruditionis addit⁹ studijs. ac sanctis et deo de uotis hominib⁹ canonica religione omendat⁹ erudiendo. Cui deus tale discendi studiū tanteq̄ solercie otu lit ingeniuū vt euo maiores mirū in modū in discendo p̄celleret. suazq̄ etatē adhuc annis immaturā dino dogmate non segniter decoraret. Creuit autē etate sapientia et sancti tate intantū vt his qui th̄c t̄pis religiose deo deseruire conaren̄ nouus samuel exoriri videtur. Illi v̄ eo corā religiosoꝝ presentia celit⁹ tan ta dedit⁹ gratia vt vnanimiter ab oīb⁹ diligere p̄habilisq̄ vite summa veneratiōe colere p̄ quos q̄ ip̄e digna vicissitudine. pureq̄ dilectionis dilexit amore. Nam enim puer venerabilis sub ip̄is adolescentie annis id prefigurabat se velle ostinuo quod operib⁹ p̄ficere satagebat in futuro. qm̄ tūc iam se nō immorez dominici sermonis assutuꝝ p̄posuit quē dñs discipulis suis loquēs ait. Qui amat patrē aut matrem plus q̄z me non est me dign⁹. Et qui vult post me venire abneget semet ip̄m et tollat crucē suam quotidie et se quat⁹ me. Iuuius etenī euangelice le

dñs laudabilis puer sedulo recolsens. ac secuz die noctuꝝ reuoluēs p̄ijs moribus sanctisq̄ operib⁹ deo deuouit incessanter seruire. sp̄ualiq̄ matre sancte eccl̄ie inexcabiliter adherere quod et factum est. Sanctus igitur adolescens Odulphus deo dilectus vi is p̄batis ad modū acceptus sed soli deo tñmodo famulans solicitus sanctaz virtutū gradus ascendit. quo ad usq̄ in virum perfectum occurreret. Semper etenī vt moris est sanctoz mentem ad celestia studuit erigere secularis q̄z pompe trūhaliter illecebras evadere sicut scriptū est. Ibūt sancti de virtute in virtutē. Quid in tātis morabor? Omni virtute p̄ficiens p̄ gradus ecclesiastici ordinis ascēdit iuxta divinā vt credendū est p̄destri nationē ad sacerdotalis officij pue nit benedictionez atq̄ cooperante grā sp̄uſanti sacerdos effecit ē regis altissimi. quo rite pacto statī sibi delegauit in animoḡ pie ouersacionis studio ad quoddā sacre religionis p̄pararet monasteriū. Quę sui parentes rogauere nō ita velle agere sed vt voluntati eoz assentirz atq̄ eccl̄ia q̄ nuncupat oroscoth cū populo regeret. Naz illuc natus extitit et nutritus. Quorū precibus euictus votis eorum p̄rētempore paruit vel inuitus. Sed non multo post viuum est ei adire sūme reuencie locū nomie traiectū more pri stino Wiltenburch nuncupatum ut ibi q̄dū in hac luce viuerz cū alijs dei famulis ibidem sub castris dei degentibus Christo regi militaret.

Quid plura? **M**ir dō plenus iurta
veridicā vocem in euangelio dicen-
tis **Q**ui non renūciat omnib⁹ que
possidet non potest meus esse disci-
pulus. postponens patrē. p̄pinq̄s.
agros. familiā. omnēq̄ possessionē
quo visū est ei xp̄o duce pgere. pau-
per reb⁹ diues meritis ḡtendit xp̄e
rare **N**ihil enī habere desiderabat
in hoc seculo vt a dño fm suā pmis-
sionez centuplū acciperet et vitam
eternā possidet in futuro. **Q**uo lo-
co tūc tp̄is erat magne sanctitatis
episcopus noīe **F**rederic⁹. qui sc̄m
tū magno suscepit gaudio & hono-
re ḡdigno. omnesq̄ secū vñanimē
serui dei inhibi erant coadunati cō
gratulātes ip̄m tam sanctū tam q̄
religiosuz eis aduentasse dei famu-
lum gaudebat. **H**anc aut̄ vir hūa-
ne sagacitati diu celare nequāit qđ
intus supnāz maiestate non latuit.
sed mox cū aliquātisp̄ illic deguissz
illis omnib⁹ ardēs diuini luminis lu-
cerna resplēduit. **N**ā erat ille pugil
in vigilijs. potēs in iejunijs. in orōe
sedulus. in sacra lectione studiosus
in elemosinaz largitione dapsilis.
in paupez cura celebris. in hospita-
litate feruēs. in distribuendo res ec-
clesiasticas prudens et quib⁹ post
antistitē perat eos omēs vltra hu-
manū modū p̄cellebat. **N**ō ei aliud
ab omnibus et ab ip̄o presule vt di-
gnus habebat q̄ pater monasterij
vocaret. **A**d eius impiuz omēs ha-
bere decreuere c̄siliū. quia omnib⁹
omnia factus erat vt ait apostolus.
vt omnes lucrificaret xp̄o. **E**odem
namq̄ ḡtigit tempore q̄ frisones

viri videlicet feroceſ in tanti erro-
ris dementiaz deuenirent. q̄ supra
Vid̄ ep̄scopus neq̄ per ſemet ip̄m
neq̄ per ſuos archy diaconos ad
viā veritatis poſſet reuocare. **S**ta-
tim quoq̄ litteras inde cuz legato
fideli traiectum direxit. ſanctū q̄
dei famulum voluntarie popoſcit.
vt quāto citius valeret transmēſo
ſinu maris qui vocatur **A**lmare ad
ſe vſq̄ perueniret. **Q**ua legatione
vir dei letus in tantuz efficitur qua
ſi iam ad celeſte ſuuiū inuitaretur
cupiens cum xp̄io paſtoze ſub eo/
dem agone ſi itā res ſe haberet pal-
maſ martirij ſubire. **C**umq̄ vir deo
plenus transmēſo itinere pueniſſz
ad preſulez. confeſtum eo viſo vltra
ſolitum inſtituibile repletur gau-
dio. **S**alutatis autem inuicem fra-
tribus in osculo ſancto ſeſe q̄ cōſo-
lātes inuicem diuine pacis ſolacio
vt ſummi regis precones incliti ce-
leſti rumphea viriliter armati. peci-
erunt per eccleſias ſimiliter agere.
terum atq̄ iterum eaſdez repetere
populo predicare atq̄ ad viam ſu-
me veritatis euangelica eruditōne
conuertere. crebrisq̄ ammonitioni-
bus arguendo. increpando hoies
qui erant antea velut lupi feroces
ſalutari dogmate inmansuetas cō-
uerterunt oues. **H**is ita p̄ ordinez
geſtis idem pontifex inito conſilio
cum clericis non modicaq̄ eiusdez
patrie laycorū multitudine ſanctū
dei virum obn̄ x̄e popoſcerat quo
infra ip̄ius patrie fines perſiſteret.
ac populuz qui nuper in ſemet ip̄m
reuersus eſt erudiendo ſanaret et

¶ ¶ ¶

ab antiqui hostis mortifera sauce
salubriter eriperet. **Q**d vir dei mul-
tū remētes asserebat etate se fore p-
nectū et p̄sus imbecillē ad id mini-
steriū. ast sibi nō assentit ep̄s h̄ suis
eū flectere conāt̄ precib̄. **T**andē ve-
ro sand̄ odulph̄ nolēs volēs suo
pastori paruit populiq; votis oſen-
sum prebuit. ea tñ rōne q; aliquis
qñq; trāfactis annoꝝ curriculis h̄.
bi traiectū reuiserē licet qm̄ illic in
dei seruitio vitam finire p̄misērat.
Quid plura! **V**ir sp̄us antoꝝ plen̄
nō cessabat populo dei p̄ticare. ce-
lorū q; regnū instanter euāgelistare
Omib̄ igī prudēs dispēsator diui-
ni sermonis p̄buit alimēta. fortion-
b̄ fortiora. infirmiorib̄ iuxta apo-
stolum lactis exhibuit pocula. sicq;
sue sāctitatis exēplo oēs vnanimit̄
repleti sūt gaudio. **H**ac ergo obe-
diētia rite pacta repedauit ad pro-
pria deū collaudās q; eius adiut̄
auxilio tot animas lucrisfacē mere-
re in hoc seculo. **Q**uāuis etenī iaz
longo fessus extitisset senio tñ eius
animū etatis vīctorē non min̄ soli-
to se piguit exercere in dei seruitio.
Perseuerauit enī vt assueuit in ieu-
nīs assiduis. in vigilīs dō placitis
in orōnib̄ sacris. in elemosinis lar-
gissimis. sibi parcus. omib̄ q; p̄ xp̄i
noic largus. nilq; terrenū in hac lu-
ce curauit adquirere quatin̄ post
carnis debitū eterna p̄mia merere
tur accipe. **S**z inē hec silendū nō pu-
to q; beat̄ odulph̄ int̄n̄ repletus
erat sp̄u p̄phetico vt ita vētura pre-
diceret quasi iaz facta cerneret. **E**x
quibus q;plurimis pauca nobis

huic lectioni libuit inserere ne fides
audientiū tardior fiat eadē aniat̄
uertere. **C**ū aut̄ a loco qui dicit̄ sta-
ueron se preparet discedere anteq;
cepisset iter inde mouere accidit ma-
rimā frisonū multitudinē illuc cōue-
nisce quatin̄ sua saluberrima muni-
ref āmonitione. **Q**uos dñs cōmen-
dās bñdixit qn̄ etiā caritatī am-
monuit ne viā veritatis vñq; dese-
rerent quā itez sine graui vñdictā
repetere nō valerēt. **S**cio etenī inq̄
vos id facturos. **Q**ua ppter pagi-
nos sup vos prenūcio venturos q;
istaz deuastātes patriā vos q; que-
vestra sūt secū deuouent in captiu-
itatez. **Q**d ita fieri vt p̄phetauit vir
sand̄ postea rei p̄bauit euentus.
Sand̄ vir qui futura p̄ spiritū pro-
p̄hecie preuidit adhuc eidez popu-
lo astans aliud magne āmiratiōis
presagiū intulit ita dices. **E**ternis
inquit hāc! **O**stendit cis nō modice
magnitudinis petram que iacebat
ante ipius dom̄ ianuaz. **E**citote q;
sine humano labore deuoluēt in flu-
men quod dicit̄ fle ibiq; latebit sub
vndis q;diu diuine pacis munimē
carebitis. **C**ū aut̄ videritis eandēz
absq; humana subuictiōe huī lito-
ris oram subire procul dubio corp̄
meū creditote. Iz post morē carnis
hāc p̄riaz reuilitare vobisq; pacez
impetratā suppeditare donec cū su-
pbia. piurio homicidio. adulterio.
totiusq; generis peccato deū offen-
datis. vt vesse pacis donū aufēat
ex vobis. **H**uī obſt. pēde p̄phetie
signiq; mirabilis multi hoīes qui
hec se vidisse testant̄ adhuc sūt si p̄

stites. **E**t etiā ibidē in ecclia eadem
petra pdurans immobilis non mi-
nus in testimonium credulis q̄ ad
ɔfusionem incredulis. **P**ostmoduz
vero vtigit traedensem ecclesiam
existere pastore viduatam illo scilicet
hinc ad celestem migrante patriaz
Nec mora ouenientib⁹ in vnu cleri-
cis cū beato viro spirabant de ei-
lectione pontificis. **D**iu eteni inter-
se altercantib⁹ quem pmouere vell-
ent ad curaz regiminis tandem pre-
positum ecclesie nomine Tarsis ele-
gere. **I**lle autē locuples diuinis fa-
stu arrogancie respondit. **H**abeo
rerum quot sufficit cur me cura tan-
ti oneris aggrauatis? **B**eat⁹ autez
odulphus id responsuz indigne fe-
rens ad eū ait. **Q**uid inquis miser-
rime? **S**pēnis plane quod non me
reris attingere! **F**orſitan si nolles
io inire vēptū deberes dicere te in-
dignuz fore tanti honoris culmen
ascendere. **N**unc aut̄ quia propter
tuam innumeram possessionez apo-
stolici ordinis spreuisti dignitatem
in eodem membro cum quo p̄tinaz
citer plocutus es id nephandū iā
nunc in proximo huius vite p̄ vin-
dicta pacieris interitum. **Q**uod nō
multum post subsecutuz est. **O**uen-
tu aut̄ clericoz adhuc titubāte sun-
guli eos qui sibi optimi videbant
elegerē. **H**acerdos autem domi nō
respiciens ad personam sed potius
ad meritum dicebat inter eos p̄ba-
biliorem inueniri posse pontificē. ni-
hil tamen eos vituperans quos sibi
elegerant. **O**stendit ergo eis quē

daz presbitez noie hungerz q̄ quā
uis esset aspectu deformis tamē tā
homini⁹ palam quā deo nō min⁹
merito q̄ opere claruit insignis. cū
etis aut̄ huic electioni oſtentib⁹
statuto tempore b̄m dei voluntatē
pastoralis offici⁹ suscepit benedicti-
onem. **P**er gratiaz vero sp̄uſſandi
sic impleta est xp̄hecia viri iusti q̄
post sanctos pontifices illibroz
dū q̄ bonifaciū in illa sede nequaq̄
inueniretur qui sanctioris vite tra-
mitem vſqz ad obitum insequereſ.
nec pretereundū est q̄ vir deo ple-
nus iam puecte etatis fessus senio
nequibat ecclesiam adire nisi fulci-
retur baculo. **I**n cuius sumitate se
ratam habebat tabellulam. in qua
sita res eueniret nomina fidclium
annotatet. donec congruo tempo-
re describeret ea in libro vite. **Q**ua-
dam vero die sanct⁹ vir animo for-
tis immemor sue imbecillitatis dū
festinanter ad dei properaret obſe-
quiū. **P**ost se in cella pretermisit
baculuz nec longo interuallo facto
eadem cellula insidiante dyaboloz
inflammata est cum omni supellecti
le ipius atqz cum baculo. **C**umqz
sanctus vir interiz diuinis laudib⁹
insisteret igniqz valido eam inflam-
mari cerneret. ad domini presidia
eucurrit deum exorauit ne loca san-
ctoz ignis iuaderet paruipendēs
q̄ sue habitationis domiciliū igne
deperiret. **E**xaudit orō. mansuet. it
incendiū atnuo nec vltra p̄ualuit
nisi solūmodo cellaz quā inuaserat
obuſſit. **I**gne q̄ extinto baculus

¶ ¶ ¶

ita inuenitur illesus omnino ꝑ qua
si sub incendio durante cera nec mi
nutissima apicū desiceret in ea qua
tinus liquide cunctis manifestaret
quanti meriti quanteqz virtutis co
raz deo sanctus haberetur. Eundē
qz baculum post ipsius obitum sup
sepulcru eius fratres imposuerūt
infixum. qui in eodē loco vbi fixus
erat vscqz ad tempora beate memo
rie Radbodi episcopi pourauerat.
Cum autē tempus adesset ꝑ sanct'
vir diu optatam celestis regni pac
az adire deberet. modica febre cor
reptus suam intellexit imminere so
lutionem. accersitis ad se fratribus
indicauit eis et diem qz tempus sue
remunerationis. Cūqz se morti. pri
mum agnouisset fratres itez amo
nuit vt ad se venirent et cū eo psal
mos p expectatione sui exitus de
cantarent. **O**mibus exequiarū mi
nisterijs fm ipsius iussum rite pera
ctis valefecit fratribus deprecans
eos pro se domino preces effunde
re. pmittensqz se pro eis qz loco. nec
non p habitatoribus loci ad deū
se oraturum omni tempore. **M**ox cō
uersus ad dominuz nil mortem tre
pidans. qm̄ sibi fuit mori lucruz hi
laris mente dixit. In manus tuas
domine amendo spiritum meū. In
ter hec verba de corpore sanctissima
illius egressa est anima. Qua scilicet
eruete tanti illuc miri odoris asper
sa est fragrantia vt omnes illi qui
aderāt inestimabili suavitate reple
rent ita vt per hoc patenter agnos
cerēt ꝑ angelici ciues animā egre
dientem suscepissent. **C**elebrat autē

eius solennitas pridie ydus Junij.
Tūt etenim in traecto. vez etiam
in staueron eius intercedentibus
meritis miracula innumerabilia p
gloriam et honorem domini nostri
ihesu xp̄i qui viuit qz regnat de p in
finita secula seculorum.

De sancto Bonifacio.

Batus Bonifacius genita
le soluz in insula que Britā
nia dicitur habuit quā mo
do gens colit anglorum que a sa
xonibus originem traxisse putatur.
Angli vero ab anglo id ē firmamē
to regni deriuari nō absurde dicun
tur qui reuera fortis sunt et validi
xp̄i opitulante gratia pruincias su
as armoz viriūqz robustaz tutissi
mas reddunt prelidio. **A**liquando
autem piratas ex boreali parte ve
niētes paciūt infestos quos tñ a
finibus suis strenue pugnando re
sciunt. **I**n prefata insula quondaz
extitit paradisus dei. ex quo tā pre
ciosa profluxerūt aromata vt a bri
tannico mari vscqz ad arces romu
leas omēs circumquaqz regiones
diuino odore perfunderēt. **E**x his
aromatibz fuisse legiſ. **F**orse qz fra
tres ei. Willibrordz qz magn⁹ xp̄i
ane religionis propagator. et iste bo
nifaci. multiqz alij qz in lī. historie
anglorū vtutibz claruisse beda cō
memorat. **I**hic itaqz de qz series nře
narratōis texit. vbi p̄mū pueriles
ānos euasit. illico se totū dñe legis
stulit eruditō. **I**n qz disciplinis
celestibz ad p̄me erudit⁹ i breui opi
natissim⁹ vere p̄bie cultor effect⁹ est
Crationi insisterē. ieiunij corpus